

คนใจงาม

ในกระบวนการชีวิตและสังคมตามธรรมชาติ มีคนใจงามอยู่ทั่วไป เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ที่ผ่านมา เราไปประชุมเรื่องการศึกษาในจังหวัดชุมพร ทุกครั้งที่ลงพื้นที่จะได้พบหรือได้ยินเรื่องราวดีๆ ที่น่าชื่นใจ **อาจารย์สมพงษ์ อินทรสุวรรณ** ผู้อำนวยการ โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา นอกจากเป็นครูแล้ว ท่านมีความรู้ทางกฎหมายด้วย เมื่อมีความขัดแย้งในพื้นที่ ซึ่งมีอยู่มาก อาจารย์สมพงษ์จะไปอธิบายให้คู่กรณีฟังถึงเหตุแห่งความขัดแย้งและข้อประเด็นทางกฎหมาย ทำให้ความขัดแย้งคลายตัวออก ไม่ปะทุไปสู่ความรุนแรงหรือต้องไปขึ้นโรงขึ้นศาล ที่เรียกว่า “การแก้ไขความขัดแย้งด้วยสันติวิธี” ที่ทำเพราะมีใจที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์เท่านั้น **อาจารย์สุชิน บุญเพ็ญ** ผู้อำนวยการ โรงเรียนทุ่งตะโกวิทยา ท่านเห็นเด็กนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ที่มีผลการเรียนต่ำแล้วถูกให้ออกจากโรงเรียน ทำให้หมดอนาคตไปเลย ท่านพบว่าเด็กเหล่านี้อยู่ในสภาพที่ถูกบีบคั้น ที่พ่อแม่ฆ่าตัวตายก็มี ที่ถูกข่มขืนก็มี ที่ยากจนเกินไปก็มี ที่ติดยาเสพติดก็มี ในสภาพบีบคั้นอย่างนี้ก็แน่นอนที่จะเรียนไม่เก่ง และเมื่อไม่เก่งแล้วยังถูกให้ออกจากโรงเรียนไปเผชิญชะตากรรมในสังคมเอาเอง อาจารย์สุชินได้ไปตั้งโรงเรียน “สร้างฝัน” เพื่อเป็นที่พักพิงของเด็กเหล่านี้ และมีโอกาสเรียนตามสภาพความพร้อมแต่ละคน โดยกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๑ ถ่ายอากาศกรเกียรติวงศ์ นอกจากให้อาศัยใช้อาคารแล้ว ที่ตำรวจเหล่านี้ยังทำหน้าที่เป็นเพื่อนและเป็นครูของเพื่อนมนุษย์ที่โชคร้ายเหล่านี้ อาจารย์สุชินจะสอนหนังสือที่โรงเรียนและกินเงินเดือนไปวันๆ หนึ่งก็ได้ แต่ที่ทำนี้ก็ด้วยใจ เพื่อเพื่อนมนุษย์ ทั้งๆ ที่ต้องใช้เงินส่วนตัวจนเข้าเนื้อไปเป็นแสนๆ บาท

คุณพงศา ชูแถม อยู่ที่ต้นน้ำ อำเภอพะโต๊ะ ทำงานเชื่อมต่อระหว่างนักเรียน นักศึกษากับชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในป่า เมื่อนักเรียนนักศึกษาไปอยู่กับชาวบ้าน ชาวบ้านให้การดูแลเหมือนลูกเหมือนหลาน เกิดความรักชาวบ้านทุกคน เรียกเขาเป็นพ่อเป็นแม่ และเห็นความสำคัญของธรรมชาติ ต้นน้ำลำธาร คุณพงศาใช้คำว่าเมื่อนักเรียนได้สัมผัสความจริงตามธรรมชาติจะถึงกับ “ตรัสรู้” ที่เดียว เมื่อหัวใจของความเป็นมนุษย์มาสัมผัสกัน จิตวิวัฒน์จะเกิดขึ้นเสมอ

วันนั้นตอนบ่าย อาจารย์สุชินพาไปวัดทุ่งไผ่ ที่ **พระคุณฐิติ เมธงกูโร** ได้ไปสร้างไว้เพื่อสอนการปฏิบัติธรรม พบท่าน**อาจารย์โพธิ์** เจ้าอาวาสวัดธารน้ำไหล (สวน โมกขพลาราม) ซึ่งเดินทางมาที่นั่นพอดี ท่านเป็นคนเกะสมุย ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงไปสู่วัตถุนิยมบริโภคนิยมของเกะสมุย มีผู้หญิงคนหนึ่ง มีที่อยู่ ๒๐ ไร่ อยากอุทิศให้เป็นที่พักปฏิบัติธรรมแก่นักท่องเที่ยว ท่านอาจารย์โพธิ์จึงพาโยมท่านนี้ตระเวนดูสถานที่สอนปฏิบัติธรรมต่างๆ ที่ ๒๐ ไร่ บนเกาะสมุยก็คงจะสามารถขายได้หลายสิบล้าน แต่ก็มีคนมีแกใจอุทิศให้เป็นที่พักปฏิบัติธรรมฐาน

ในขณะที่ความเป็น “ทางการ” เรื่องทางจิตใจเหือดหายไป ในกระบวนการชีวิตและสังคมตามธรรมชาติ ยังมีคนที่มิจิตใจเพื่อเพื่อนมนุษย์อยู่มาก คนที่มีใจนี้เป็นของจริง ไม่มีเงิน ไม่มีใครสนับสนุนเขาก็ทำ การทำอะไรดีๆ ถ้าเริ่มขึ้นด้วยการไม่มีเงิน คนที่มาทำนั้นเป็นของจริง แต่ถ้าเริ่มด้วยเงินเป็นร้อยล้าน

พินล้าน มักจะดึงดูดของปลอมเข้ามา คนที่ทำด้วยใจจะได้ผลจริงและยั่งยืน คนที่ทำด้วยเงิน พอเงินหมดก็เล็ก ไม่ยั่งยืน การทำอะไรๆ ควรจะคำนึงถึงกระบวนการชีวิตและสังคมตามธรรมชาติเสมอ เพราะในธรรมชาติมีความจริง ความดี และความงาม การศึกษาที่ไปเอาวิชาในตำราเป็นตัวตั้ง จนผิดเพี้ยนและพิการ เพราะคับแคบ ควรจะหันกลับมาคิดว่าการศึกษาคือกระบวนการชีวิตและสังคมอันกว้างใหญ่ไพศาล จิตต้องเชื่อมกับธรรมชาติที่กว้างใหญ่ไพศาล จิตจึงจะใหญ่ เพราะอนาคตของมนุษยชาติอยู่ที่การมีจิตใหญ่ ดังที่กล่าวไว้ตอนต้น

ประเวศ ะสี

กลุ่มจิตวิวัฒน์

โครงการจิตวิวัฒน์ มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

NewConsciousness@thainhf.org

ตีพิมพ์ใน มติชนรายวัน ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗